

07 Questions jointes de

- M. Benoit Hellings au secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, chargé de la Simplification administrative, adjoint au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "la divulgation d'informations contenues dans le dossier des parents de Mawda, décédée tragiquement par un tir de policier lors d'une course-poursuite" (n° 25691)

- Mme Monica De Coninck au secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, chargé de la Simplification administrative, adjoint au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "les mineurs non accompagnés dans l'affaire Mawda" (n° 25794)

- Mme Nahima Lanjri au secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, chargé de la Simplification administrative, adjoint au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "le manque de suivi des réfugiés mineurs non accompagnés" (n° 25893)

- Mme Monica De Coninck au secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, chargé de la Simplification administrative, adjoint au ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, sur "des détails de plusieurs dossiers révélés dans la presse" (n° 26184)

07.01 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, il apparaît que des informations au sujet du parcours migratoire de la famille de Mawda ont été diffusées auprès de journalistes et ont été transmises à votre président de parti. Ainsi, le 24 mai, on pouvait lire dans les journaux du groupe Sudpresse que la famille en question s'était enregistrée en Allemagne, avait tenté plusieurs fois de rejoindre la Grande-Bretagne et avait été interceptée alors qu'elle était en fuite dans un camion frigorifique. C'est d'ailleurs cette dernière anecdote qui a permis à votre président de parti, Bart De Wever, de déclarer, en substance, que ces parents étaient irresponsables puisqu'ils avaient déjà osé transporter un jour leur enfant dans un camion frigorifique.

Monsieur le secrétaire d'État, pourriez-vous me préciser quelles sont les règles applicables à la diffusion des informations contenues dans les dossiers personnels détenus par l'Office des Étrangers? Ces informations pouvaient-elles être transmises à la presse et, en l'occurrence, à un président de parti? Est-ce vous ou un membre de votre cabinet qui a transmis ces informations à la presse et à Bart De Wever? Ces documents sont-ils, pour tout ou partie, classifiés au sens de la loi de 1998? Pourriez-vous m'indiquer quelles sont les personnes qui ont accès à ces dossiers personnels, hormis les fonctionnaires de l'Office des Étrangers qui gèrent ces dossiers? Que vous inspire l'exploitation politique de ces informations confidentielles?

De **voorzitter:** Mijnheer de staatssecretaris, mevrouw De Coninck laat mij net weten dat de vragen

onder agendapunt 11 ook over de zaak Mawda gaan en wat daarover in de pers wordt gezegd. Kunnen we die vragen al dan niet bundelen?

07.02 Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer de voorzitter, op agendapunt 11 staan er twee vragen van mij. Die laatste vraag gaat in feite over hetzelfde. Het is raar dat ik die vraag dan nogmaals moet herhalen.

De **voorzitter:** Ze werd misschien verkeerd toegevoegd. Ik stel voor dat u uw vraag nr. 26.184 ook nu stelt als dat over hetzelfde thema gaat.

07.03 Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer de voorzitter, inderdaad, dat zou logischer zijn. Vraag op agendapunt nr. 11 bestaat uit drie vragen, een van mevrouw Lanjri en een van mij, maar bijkomend werd er een vraag van mezelf aan toegevoegd die in feite meer aansluit bij de vraag van de heer Hellings. Daarom zou het logischer zijn die vraag nu te stellen.

De **voorzitter:** Ik vermoed evenwel dat het antwoord gecompriëerd is voor de drie vragen. Ik stel voor dat u dus beide vragen stelt.

07.04 Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer de staatsecretaris, de jongste weken zijn er verschillende dossiers geweest die te maken hebben met de precaire verblijfsrechtelijke positie van een aantal personen. Wij hebben gezien dat sommige details daarvan in de pers kwamen.

Het dossier van de familie van Mawda verscheen tot in de details in de kranten van Sud Presse. Zo lazen wij onder andere alles over het voorgaande traject van de ouders van Mawda, inclusief de eerdere interceptie in een koelwagen.

Tijdens de voorgaande commissievergaderingen werd telkens geschermd met het argument van het geheim van het onderzoek om geen verdere informatie te verstrekken.

Zo kwamen wij, ons inziens onterecht, niet eens te weten wat kon verrechtvaardigen waarom de ouders van Mawda niet mee mochten naar het ziekenhuis, noch waarom de ouders pas een dag na het overlijden van hun kind op de hoogte werden gesteld.

Als het deze regering echt menens is met het geheim van het onderzoek, moet zij er ook over waken dat persoonlijke gegevens uit dossiers niet zomaar in de pers verschijnen.

Mijnheer de staatssecretaris, u citeert in *De Zondag* zonder enige terughoudendheid uit de brief van het 16-jarige Kosovaarse meisje Djellza. Zij zou u hebben geschreven dat zij haar broers niet eens leuk vindt.

Ook vertelt u in *De Zevende Dag* dat de ouders van Mawda een vrijstelling hadden gevraagd van de retributie van 350 euro bij hun regularisatieaanvraag.

Daarom heb ik de hiernavolgende vragen.

Ten eerste, wat is uw mening over het feit dat het dossier van de ouders van Mawda, inclusief hun traject, de eerdere interceptie in een koelwagen en dies meer, bij de pers belandde? Werd dat nader onderzocht? Hebt u de opdracht voor een dergelijk onderzoek gegeven? Wat was het resultaat?

Ten tweede, zou het naar uw mening gerechtvaardigd zijn om uit de duidelijk persoonlijke brief van Djellza te citeren?

Ten derde, waarom vertelde u over de vraag tot vrijstelling van de retributie? Waarom geeft u die gegevens vrij?

Ten vierde, voor het overige zou ik graag de stand van zaken weten inzake de toekenning van een verblijfsstatuut aan de familie van Mawda.

Er was nog een vraag over de zaak-Mawda zelf.

Heel belangrijk is dat in *De Morgen* is verklaard dat in het busje nog drie niet-begeleide minderjarigen zaten en dat zij verdwenen zijn.

Tijdens de plenaire vergadering van 26 april 2018 vroeg ik u naar de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen en het hoge aantal vermiste minderjarigen.

U wees mij erop dat de opvolging van die minderjarigen een taak van Justitie is, meer specifiek van de dienst Voogdij.

U beweerde ook dat het hoge aantal vermisten niet aan een slechte registratie waren gelieerd.

Sterker nog, u beweerde dat de registratie nog nooit zo goed is geweest.

Niettemin moeten wij vernemen dat bij de drie minderjarigen in het busje allerlei zaken zijn misgegaan. Na het incident zijn de kinderen met de rest van de personen in het busje in de cel gestopt. Noch de dienst Voogdij noch gespecialiseerde centra werden door de politie in Bergen gecontacteerd. Naar uw eigen zeggen is de Dienst Vreemdelingenzaken wel gecontacteerd en heeft die dienst de nodige documenten aan de politie bezorgd. Niettemin vernemen wij dat een van de minderjarigen, namelijk een 14-jarige jongen, na enkele dagen opnieuw in Duinkerke was. De andere minderjarige is ondertussen verplaatst naar het Franse gespecialiseerde centrum van Saint-Omer. Eén jongen is tot op de dag van vandaag nog steeds vermist.

Wat wordt er gedaan om die vermiste jongen te vinden?

Wat zal er gebeuren met die twee andere minderjarigen?

Beide jongens die teruggevonden zijn, zijn teruggevonden door de Belgische hulpverleningsorganisatie Humain. Dat betekent dus eigenlijk dat deze toch een belangrijke meerwaarde kunnen zijn in het actief opvolgen van minderjarigen.

Werkt u op dit moment actief samen met de organisaties die actief zijn in de vluchtelingenkampen? Op welke manier? Welke procedures worden daarbij gehanteerd? Als dat niet zo is, bent u van plan om dat in de toekomst te doen?

Ik heb tijdens de plenaire vergadering van 26 april een prioritair actieplan voorgesteld voor heel de regering rond de case van vermiste niet-begeleide minderjarigen. Hoe kijkt u nu naar dit idee? Hoe gaat u de communicatie verbeteren tussen de verschillende diensten, om ervoor te zorgen dat zich dit in de toekomst niet herhaalt?

07.05 Staatssecretaris Theo Francken: Mijnheer de voorzitter, ik wil in de eerste plaats benadrukken dat er een gerechtelijk onderzoek loopt met betrekking tot de gebeurtenissen in de zaak-Mawda. Het is dan ook belangrijk om de bevindingen van het onderzoek af te wachten. Het dossier van de ouders van Mawda werd voor het eerst gebracht in een artikel in de kranten van Sud Presse op 24 mei 2018. Ik heb dat ook maar uit de krant vernomen. Als u daarover meer informatie wilt, moet u aan de journalist vragen hoe hij aan die informatie komt. De informatie komt alleszins niet van mij.

Ik stel ook vast dat de betrokken familie recent nog heel hun verhaal uitgebreid uit de doeken deed

in *De Morgen*. Nogmaals, het is niet aan mij als staatssecretaris van Asiel en Migratie om een onderzoek te instrueren. Het komt toe aan politie en justitie om een gerechtelijk onderzoek te voeren.

In het dossier van Djellza waren het ook de betrokkenen zelf die de media opzochten. Ik heb dan ook alleen geantwoord op deze berichten. Haar broer heeft zelfs bedreigingen jegens mij geuit. Dat is een oud dossier, maar dat is hoe het toen gelopen is, misschien herinnert u zich dat. Dit alles kwam ruim aan bod in de media en mijn uitspraken waren dan ook niet meer dan een reactie op deze berichtgeving.

Ook het verschuldigd zijn van een retributie bij het indienen van een verblijfsaanvraag is per definitie openbaar, aangezien de wet voor iedereen geldt en het een administratieve beslissing betreft. Ook daar heb ik mijns inziens correct geantwoord.

Elke dienst heeft zijn rol. Alvorens ik dieper inga op de rol die elke dienst speelt wanneer de politie een vreemdeling op het grondgebied intercepteert, is het belangrijk te beseffen dat alleen de identificatie van een meerderjarige vreemdeling de DVZ toekomt. Wanneer een persoon zichzelf een niet-begeleide minderjarige vreemdeling verklaart, is het de bevoegdheid van de dienst Voogdij om deze persoon te identificeren als niet-begeleide minderjarige vreemdeling. U weet dat de dienst Voogdij valt onder de FOD Justitie. Dit is dus een bevoegdheid van de minister van Justitie.

Wanneer de politie een vreemdeling intercepteert, brengt zij de DVZ op de hoogte, om te bekijken of deze persoon bekend is bij de DVZ. Dit gebeurt via het zogeheten administratief verslag. Wanneer de persoon zich minderjarig verklaart, dit vermeld wordt in het administratief verslag en niet het tegendeel bewijst, valt de betrokkene onder de bevoegdheid van de dienst Voogdij.

De Dienst Vreemdelingenzaken laat dat dan ook aan de politiediensten weten. De Dienst Vreemdelingenzaken bezorgt hen de in te vullen signalementfiche voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen en een instructie aan de politie om contact op te nemen met de Dienst Voogdij en de vraag om de ingevulde minderjarigenfiche gelijktijdig te bezorgen aan de Dienst Voogdij en de Dienst Vreemdelingenzaken.

Het komt niet de Dienst Vreemdelingenzaken toe om in tolken te voorzien bij politieacties. Eens het document aan de Dienst Voogdij bezorgd is, doet de Dienst Voogdij de identificatie van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen en dient de Dienst Voogdij de minderjarigen onder hun hoede te nemen, zoals voorzien in artikel 6, § 2, van de voogdijwet. De overbrenging naar een gespecialiseerd centrum behoort tot de bevoegdheid van de Dienst Voogdij, die het vervoer zal organiseren. De toegestuurde instructies zijn dus voldoende duidelijk, aangezien zij de stappen aangeven die moeten worden gevolgd. Als een nota noodzakelijk is om te herinneren aan hetgeen

overigens al voor elk individueel geval is meegedeeld, ben ik zeker bereid om daar met de minister van Binnenlandse Zaken aan mee te werken.

Nu kom ik tot de vragen over de taskforce over de verdwijningen en niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Ik heb het initiatief genomen om een taskforce op te richten. De taskforce werd opgericht om alle betrokken partners op het terrein samen te brengen en om een evaluatie te maken van de gangbare praktijken omtrent de verdwijningen en niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. De leden van de taskforce bestaan uit medewerkers van de kabinetten-Geens, -Jambon en -Francken, de federale en lokale politie, het parket, de Dienst Vreemdelingenzaken, Fedasil, het CGVS, de Dienst Voogdij en Child Focus.

Binnen de taskforce is er afgesproken dat er gericht zal worden gewerkt aan een landelijke uitbreiding van het protocol van 2008 rond de verdwijning van niet-begeleide minderjarigen, aangezien dat protocol nu enkel geldt tussen de OOC's, afkorting voor Oriëntatie- en Observatiecentra, dus de opvanginitiatieven voor niet-begeleide minderjarigen, en de lokale politie van Brussel. Ook zal er een luik preventie aan het protocol worden toegevoegd, zodat wij nog beter de verdwijning van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen kunnen voorkomen.

Daarnaast werd er overeengekomen om het door de Raad van State vernietigd protocol van 2013 over de registratie van minderjarige niet-asielzoekers aan te passen, gelet op het vele misbruik door transmigranten die zich vaak minderjarig verklaren om te genieten van de voordelen die het statuut van niet-begeleide minderjarigen biedt, zoals de onmogelijkheid om te worden opgesloten. In het belang van elke niet-begeleide minderjarige vreemdeling is het cruciaal om het specifiek statuut voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen te vrijwaren van misbruik. De opvolging van de verdwijningen en dus de opsporing van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen is een bevoegdheid van Justitie.

Dat de politie enkel de Dienst Vreemdelingenzaken contacteert, vloeit voort uit het feit dat de permanentie van de Dienst Voogdij moeilijk bereikbaar is in de daluren, terwijl de permanentie van de Dienst Vreemdelingenzaken wel bereikbaar is. De voogdijwet voorziet nochtans wel in een permanentie, 24 op 24 uur en 7 op 7 dagen, in de Dienst Voogdij. Op het terrein is echter alleen de permanentie van de Dienst Vreemdelingenzaken bekend, die wel 24 op 24 uren en 7 op 7 dagen operationeel is.

Opdat een betere registratie van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in ons land kan plaatsvinden, moeten wij er inderdaad eens over nadenken of het niet beter zou zijn dat de identificatie van alle vreemdelingen onder één bevoegde dienst ressorteert.

Het feit dat de identificatie van zelfverklaarde niet-begeleide minderjarige vreemdelingen een

bevoegdheid is van de dienst Voogdij, maar dat de dienst Voogdij hiervoor vandaag volledig een beroep moet doen op de DVZ, vermindert de efficiëntie en is uiteindelijk nefast voor de optimale bescherming van alle niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

In verband met het dossier zelf, de regularisatieaanvraag van de familie wordt momenteel onderzocht door mijn administratie. Dat is de laatste stand van zaken. Wij zullen daaromtrent in de komende weken een beslissing nemen na overleg in de regering, zoals ik heb gezegd.

07.06 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Monsieur le secrétaire d'État, je commencerai par une remarque sur la forme de vos réponses: vous parlez tellement vite en néerlandais que je ne peux pas vous comprendre et je plains les pauvres traducteurs de devoir traduire vos propos aussi rapidement. Je n'ai pas tout compris. Il faudrait peut-être parler plus lentement.

Monsieur le secrétaire d'État, au sujet du cas de Mawda, il faudra attendre les résultats de l'enquête en cours du parquet qui, d'après votre collègue de l'Intérieur, est conjointe à celle du Comité P. Des informations nous parviendront prochainement.

L'information selon laquelle, un jour, les parents de Mawda se sont déplacés avec leur enfant dans un camion frigorifique est extrêmement documentée. Elle salit incontestablement l'image des parents de Mawda, et ceci alors qu'ils sont en deuil. C'est, à mes yeux, profondément inadmissible.

Vous ou l'Office des Étrangers, avez divulgué à un moment donné une information cruciale. Cela mériterait au moins une enquête. Des enquêtes ont été initiées dans les administrations pour beaucoup moins que ça. Je constate que, soit vous, soit l'Office des Étrangers, soit les membres de votre cabinet, êtes plus enclin à transmettre des informations glauques comme celle-là à votre président de parti ou à la presse qu'à nous transmettre des statistiques claires. Je pense à la fraude à la nationalité - souvenez-vous -, ou au nombre moyen de demandes multiples d'asile, question que je vous ai posée et pour laquelle je n'ai à ce jour toujours pas reçu de réponse.

Hier, d'ailleurs, vous avez répondu à l'une de mes questions écrites posées voici deux ans et demi! Il est temps aujourd'hui de donner la priorité au Parlement plutôt qu'à la presse ou à votre président de parti.

07.07 Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, bedankt voor uw antwoord.

U antwoordt inzake de bronnen natuurlijk zeer formeel en vindt dat ik het eigenlijk aan de pers moet vragen. Ik ken andere dossiers waarin men sterk heeft gezocht naar het lek om uiteindelijk ook

tegen die persoon op te treden.

Ik ken u als iemand die resultaatgericht werkt, heel direct is en de zaken nogal scherp in beeld brengt. Ik zou graag hebben dat u dit ook doet voor het registreren en beter opvangen van minderjarige vluchtelingen.

Ik weet dat ter zake verschillende bevoegdheden spelen, maar als men kritiek heeft op Europa en het Europese migratiebeleid dan mag men ook zijn ogen niet sluiten voor de problemen die er hier zijn met de registratie en de opvang van minderjarige. Er is ook sprake van misbruik van het statuut. Ik heb er geen probleem mee om dit te erkennen.

We stellen vast dat er nog altijd heel veel jongeren tussen de mazen van het net glippen en niet beschermd worden. Ik zit daar serieus mee in mijn maag. Ik maak me daar heel veel zorgen over omdat ik weet dat heel veel van die jonge mensen worden misbruikt, op tal van vlakken. Ik denk dan aan prostitutie, maar ik vrees ook voor orgaantransplantaties.

Ik meen dat dit dossier zwaar wordt onderschat. Ik zou dan ook willen vragen aan alle leden van de regering om een tandje bij te steken, ook de minister van Volksgezondheid, en een registratiesysteem op poten te zetten.